

ПЕДАГОГІЧНА ПРОСВІТА БАТЬКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Першою школою виховання і розвитку особистості є сім'я – місце, де людина народилася, зростає, вчиться взаємодіяти та комунікувати з іншими. Сім'я відіграє провідну роль у формуванні особистості дитини. Саме тут вона отримує навички сприймання дійсності, у неї складаються перші уявлення про добро і зло тощо.

Однак не усі батьки використовують потенційні можливості сім'ї. Причини такого стану речей – різноманітні: від відсутності досвіду до небажання. Саме томуна допомогу молодим батькам має прийти заклад дошкільної освіти, оскільки освітня робота тут характеризується педагогічною грамотністю, цілеспрямованістю, організовується на наукових засадах і здійснюється спеціально підготовленими людьми.

У сучасних закладах дошкільної освіти завдання налагодження взаємодії з родинами вихованців є одним із провідних. При організації такої взаємодії педагоги мають орієнтуватися на пошук таких форм і методів роботи, які враховуватимуть інтереси і запити батьків, сприятимуть формуванню їх активної позиції тощо. Щоцікавішими є форми та методи взаємодії з батьками, то більше їх долучаються до співпраці.

Однією з важливих форм взаємодії педагогічних працівників закладів дошкільної освіти і батьків є педагогічна просвіта. Як правило, вона спрямовується на ознайомлення їх з проблемами виховання дітей дошкільного віку, формування у них основ педагогічної і психологічної культури.

Педагогічна просвіта батьків здебільшого реалізується в межах традиційних форм, серед яких: батьківські збори, відвідування сім'ї удома, консультації (індивідуальні та групові) тощо.

Однак використання названих вище форм передбачає провідну роль педагога, що покликаний надавати поради, рекомендації тощо. У таких умовах батьки часто позбавляються статусу суб'єктів, адже їхнім завданням стає сприймання впливу педагогів закладу дошкільної освіти, які «більше знають», «мають більше досвіду» тощо.

З огляду на це сьогодні актуалізується потреба пошуку нової філософії взаємодії закладу дошкільної освіти та родин вихованців. Вона має будуватися на основі принципів доброзичливості, індивідуального підходу до потреб кожної родини, співпраці тощо. Т. Поніманська визначила низку правил ефективної взаємодії педагогів і батьків:

- щире зацікавлення проблемами та потребами батьків, особистісний підхід до проблем сімейного виховання;
- залучення батьків до оцінювання успіхів дитини, прогнозування перспектив її розвитку;
- заохочення батьків до участі в житті закладу дошкільної освіти;
- вміння слухати і чути батьків, прагнення розуміти їхні проблеми, допомагати приймати обґрунтовані педагогічні рішення;
- оптимістичність, доброзичливість, привітність у взаєминах із батьками [1, с. 423].

Завданням педагогічного колективу ЗДО має стати навчання батьків розуміти і виховувати своїх дітей. Змістом їх педагогічної просвіти має стати вивчення ними самих себе, дослідження внутрішньосімейних зв'язків та зв'язків сім'ї з іншими людьми, опанування знаннями щодо створення сприятливого психологічного клімату тощо.

Для цього варто використовувати різноманітні форми роботи, які дозволять батькам бути безпосередніми учасниками педагогічної

взаємодії: дні відкритих дверей, участь у святах і спортивних змаганнях, конференції, проєктна робота, дискусії, «круглі столи», тренінги, майстеркласи тощо.

Творче використання різноманітних форм взаємодії батьків та педагогів закладу дошкільної освіти дасть змогу трансформувати освітній процес у гнучку систему, у якій враховуватимуться інтереси усіх суб'єктів, а батьки зможуть виявити активну позицію.

Важливим підходом до організації педагогічної просвіти батьків у закладі дошкільної освіти має стати особистісно-діяльнісний, при якому створюються умови для активізації їх внутрішніх ресурсів, врахування запитів та потреб, орієнтації на їхні цілі, інтереси, ціннісні орієнтації. Батьки набувають суб'єктності та ставляться у центр всієї просвітницької діяльності. Натомість функція педагогів полягає в організації різних видів діяльності батьків, їхньому консультуванні, наданні необхідної допомоги, порад та підтримки.

Отже, педагогічна просвіта батьків є одним із важливих завдань діяльності педагогів закладу дошкільної освіти. У її процесі батьки мають опанувати знання про себе, про виховання і розвиток дітей, забезпечення сприятливого психологічного клімату у сім'ї тощо. Трансляцію цього змісту доцільно здійснювати із використанням активних форм роботи: конференцій, проєктів, дискусій, «круглих столів», майстеркласів, які допоможуть залучити батьків до цікавого процесу пізнання себе, своїх дітей та своєї сім'ї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : «Академвидав», 2006. 456 с.